

Regionale Klachtencommissie Wvggz
West-en Midden- Brabant

Correspondentie adres:

Postbus 770

5000 AT Tilburg

RegionaleKlachtencommissieWvggz@ggzbreburg.nl

BESLISSING

Ex artikel 10.6 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

inzake

Mevrouw [klaagster]

[adres]

tegen:

GGz Breburg

Ter zitting vertegenwoordigd door:

mevrouw [verweerder], psychiater

zaaknummer RKC 23-xxx

^^

Algemeen:

De commissie ingevolge de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), heeft in overeenstemming met haar reglement ex. artikel 10.4 lid 2 Wvggz, de klacht van mevrouw [klaagster] in behandeling genomen.

De commissie is betreffende de klacht van mevrouw [klaagster], geboren [datum], tot de volgende beslissing gekomen.

De klacht:

Mevrouw [klaagster] heeft een klaagschrift ingediend gedateerd [dag] november 2023. Zij klaagt over een op [dag] juni 2023 toegepaste holding ten tijde van haar opname op de HIC te Breda.

Ontvankelijkheid:

Klaagster is als voormalig cliënt van aangesloten zorgaanbieder GGz Breburg, klachtgerechtigd.

De procedure

Psychiater mevrouw [verweerder] treedt als verweerder op omdat de direct betrokkenen niet bekend of niet langer werkzaam zijn bij de zorgaanbieder; zij is zelf niet betrokken geweest bij de bestreden holding maar heeft zich op de hoogte gesteld van het dossier.

De hoorzitting

De commissie, bestaande uit mr. M. Timmermans , voorzitter, mevrouw R. Ramkisoen, psychiater-lid en mevrouw A. van Dongen , lid, heeft tijdens de hoorzitting op 11 december 2023 gehoord:

mevrouw [klaagster], klaagster bijgestaan door patiëntenvertrouwenspersoon mevrouw [pvp]

en

zijdens de instelling
mevrouw [verweerder], als verweerder.

Mevrouw [klaagster] vertelt desgevraagd dat zij in juni 2023 werd opgenomen met een crisismaatregel gevolgd door een voortgezette crisismaatregel (VCM) ; een zorgmachtiging is niet aangevraagd. Ook de periode van de VCM heeft ze niet volledig op de accommodatie doorgebracht omdat ze eerder wegging en zich schuil hield tot de einddatum.

Mevrouw [klaagster] licht toe dat ze, anders dan in de rapportage vermeld is, niet eerst zittend in de holding is gehouden maar meteen liggend waarbij er 6 medewerkers deelnamen aan het vasthouden. Zij is daarbij met kracht vastgehouden waarbij zij blauwe plekken en kneuzingen heeft opgelopen.

Mevrouw [klaagster] licht verder toe dat zij gedurende de opname geen enkel medicatie heeft geaccepteerd. De enige tablet die ze heeft ingenomen is die welke aanleiding gaf tot het incident. Zij heeft dat niet ervaren als een vrijwillige inname.

Verder laat mevrouw weten dat er op de bewuste dag van [dag] juni ook haar telefoon werd ingenomen. Zij had de gewoonte om indien de verpleging weer met een tablet aankwam zetten, haar familie daarover te bellen waarna men ophield met aandringen. Dat kon die dag dus niet want zij had geen telefoon meer. Mevrouw [klaagster] licht toe dat er vervolgens de situatie ontstond dat zij zich in haar kamer opsloot om aan de medicatie te ontsnappen en toen de deur van buiten werd open gedaan, sloot zij zich in de badkamer op. Ook die deur werd open gemaakt en toen gooide ze met een flesje Nutridrink. Zij was in paniek en had niet het idee dat ze de tablet mocht weigeren.

Gevraagd wat ze bedoelt als ze zegt dat ze alleen last heeft van donderslaghoofdpijn, zegt mevrouw [klaagster] dat dat een heftige pijn is die plotseling komt opzetten en waarna zij enige dagen veel rust nodig heeft om er vanaf te komen. Mevrouw [klaagster] meent dat zij ten onrechte is opgenomen alsof zij een psychische aandoening heeft. Ook in 2017 is dat een keer gebeurd; zij is toen beter geworden zonder medicatie en ook afgelopen juni is dat zo gegaan.

Verder laat mevrouw [klaagster] weten dat tijdens haar opname niet alleen haar telefoon maar ook haar bankpasje werd ingenomen en haar pincode werd gevraagd. Inmiddels zijn de problemen met de bankpas door Breburg opgelost na ondersteuning door de pvp. Tot slot leest mevrouw [klaagster] een notitie voor waarin zij verwoordt welke heftige impact de holding op haar heeft gehad. Zij heeft er veel fysieke pijn van gehad maar tevens heeft ze de ingreep als traumatisch ervaren en het heeft haar vertrouwen in de zorg ernstige geschaad.

Mevrouw [pvp] verwijst naar haar schriftelijke toelichting waaruit zij uitlicht dat er haar inziens sprake is geweest van verplichte zorg in de vorm van medicatie welke is toegediend tijdens een holding en van verplichte zorg in de vorm van holding waarvoor geen schriftelijk besluit ex. artikel 8:9 Wvggz is genomen en uitgereikt. Het is duidelijk dat er sprake was van verzet tijdens mevrouw [klaagster] en dus geen sprake van vrijwilligheid. Verder blijkt uit de rapportage niet dat er sprake was van een noodsituatie waardoor deze ingrijpende interventies nodig zouden zijn.

Tot slot laat mevrouw [pvp] weten dat zij mevrouw [klaagster] al enige tijd begeleidt en heeft gemerkt hoezeer zij geleden heeft onder deze gebeurtenissen die haar nog steeds mentaal bezig houden.

Mevrouw [verweerder] licht toe dat er, hoewel in de aanzeggingsbrief ex. artikel 8:9 d.d. [dag] juni 2023 opgenomen is dat er noodmedicatie nodig kan zijn, er tijdens de opname geen gebruik is gemaakt van deze mogelijkheid. Mevrouw [klaagster] heeft geen noodmedicatie gehad. De Lorazepam tablet die zij op [dag] juni aangeboden kreeg betreft een als “zo nodig” voorgeschreven tablet. Patiënten kunnen daar om vragen of aangeboden krijgen, het betreft meestal een kalmeringsmiddel en is altijd vrijwillig. Zij heeft begrepen dat er een tablet aangeboden werd die eerst werd geweigerd en later, na de holding-interventie, alsnog werd geaccepteerd.

De holding kan zijn ingezet omdat de betreffende medewerker zich bedreigd voelde. Ook indien deze interventie technisch correct wordt uitgevoerd kan er schade ontstaan als de patiënt zich heftig verzet.

Mevrouw [verweerder] weet niet hoeveel medewerkers betrokken zijn geweest bij de holding. Dat het er 6 zouden zijn is niet waarschijnlijk. Normaliter zijn er ongeveer 3 medewerkers op de afdeling. Alleen indien er op het alarmknop wordt gedrukt kunnen er 6 medewerkers komen helpen. Over een alarm of het aantal medewerkers is echter niets gerapporteerd.

Gevraagd naar haar indruk over het feit dat er geen dienstdoende arts is geraadpleegd en er geen schriftelijk besluit is opgesteld aangaande de holding, licht mevrouw [verweerder] toe dat er ten tijde van dit incident er een interne werkinstructie was waarbij een holding korter dan 15 minuten niet als een verplichte zorghandeling gold en er dus geen nadere formaliteiten in acht genomen moesten worden. Het werd gezien als een verpleegkundige handeling die soms in het kader van de veiligheid nodig kon zijn. Inmiddels is de instructie aangepast en is een holding langer dan 15 minuten altijd verplichte zorg en korter dan 15 een handeling die per geval beoordeeld moet worden.

Het oordeel van de commissie

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde, het klaagschrift, de nadere schriftelijke toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon, onderdelen van het patiëntendossier en hetgeen zijdens aanwezig ter zitting is verklaard, overweegt de commissie als volgt.

De commissie stelt vast dat mevrouw [klaagster] bij zorgaanbieder in behandeling is geweest op grond van **(voortgezette) crisismaatregel geldend van [dag] juni tot [dag] juni 2023**.

Klaagster heeft zich vanaf [dag] juni 2023 aan zorg onttrokken. Er is vervolgens door de zorgaanbieder geen aanleiding gezien om klaagster terug te laten brengen naar de accommodatie alsook geen aanleiding om een zorgmachtiging aan te vragen. Geconcludeerd is dat mevrouw [klaagster] zonder nadere medicatie of verdere opname afdoende is hersteld om het dreigend ernstig nadeel af te wenden.

De commissie overweegt dat een holding als in onderhavige situatie toegepast heeft te gelden als een vorm van verplichte zorg. Het verweer zijdens de instelling dat een holding korter dan 15 minuten niet als verplichte zorg is aan te merken, kan de commissie niet volgen. Per situatie dient beoordeeld te worden wat de status van de interventie is ook indien de interventie minder dan 15 minuten duurt. In casu is door de betrokken medewerker(s) niet gerapporteerd over de duur zodat ook indien dit relevant zou zijn geweest, het niet vast te stellen is.

De commissie komt op grond van de rapportage en de verklaringen ter zitting tot het oordeel dat de uitgevoerde holding als een vorm van verplichte zorg moet worden beoordeeld. Niet of afdoende wordt uit de rapportage duidelijk dat er sprake was van zodanig gevaarstelling voor de medewerker dat een holding noodzakelijk was in het kader van zijn veiligheid. De stellige indruk ontstaat dat de holding werd ingezet om de inname van een tablet af te dwingen die echter enkel vrijwillig kon worden geaccepteerd.

Deze beoordeling door de commissie heeft tot gevolg dat vastgesteld wordt dat er ten onrechte geen artikel 8:9 Wvggz aanzeggingsbrief is uitgereikt. Hierdoor is aan klaagster de schriftelijk motivering en informatie over haar rechten onthouden.

De commissie overweegt verder dat een korte holding soms noodzakelijk kan zijn om een andere vorm van verplichte zorg toe te passen. Gedacht kan worden aan IM- medicatie. Nu duidelijk is geworden dat de aangeboden Lorazepam tablet, vrijwillig te accepteren medicatie betreft, acht de commissie het inzetten van een holding-interventie niet in overeenstemming met de rechtsbeginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Onduidelijk blijft immers waarom mevrouw [klaagster] niet toegestaan werd om zich tijdelijk in haar kamer op te sluiten tot ze er van overtuigd kon worden dat ze niet verplicht was om de medicatie in te nemen en haar paniek was verbleekt.

Bovenstaande leidt tot het oordeel dat de klacht van mevrouw [klaagster] **gegrond** moet worden verklaard.

De commissie is zich hierbij bewust van het ontbreken van een getuigenis door de betrokken medewerker waardoor enkel zijn rapportage als informatie kan dienen.

Schadevergoeding.

Nu de klacht van mevrouw [klaagster] gegrond wordt verklaard, ziet de commissie aanleiding om over te gaan tot het toekennen van een schadevergoeding.

Het ontbreken van een schriftelijk besluit ex. artikel 8:9 Wvggz aangaande de beperking van de bewegingsvrijheid in de vorm van fixatie en het veronachtzamen van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, acht de commissie een inbreuk in de rechtsbescherming en lichamelijke integriteit van klaagster. De commissie acht een vergoeding van 100 euro redelijk en billijk.

De beslissing

De klacht van mevrouw [klaagster] is **gegrond**.

De commissie kent mevrouw [klaagster] een schadevergoeding ten laste van zorgaanbieder toe van 100 euro (*zegge honderd euro*).

Datum uitspraak : Breda, 11 december 2023